

Broj: I-NM-1-33/13

I-NM-1-35/13

Dana: 11. septembra 2013.

NOVI SAD

Postupajući po predstavi V. O., predsednika Udruženja građana „_____“ kao i u postupku pokrenutom po sopstvenoj inicijativi prema Gradskoj upravi za kulturu Grada Novog Sada, u skladu sa članom 33 stav 1 alineja 2 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu („Sl. list AP Vojvodine“ broj 23/02, 5/04, 16/05 i 18/09) Pokrajinski ombudsman

UTVRĐUJE

Gradska uprava za kulturu Grada Novog Sada učinila je nepravilnost u radu jer je propustila da traži predlog Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine i Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine za raspodelu sredstava putem Javnog konkursa za izbor projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Grada Novog Sada u 2013. godini.

Navedena nepravilnost predstavlja povredu člana 18 stav 1 tačka 10 Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina ("Sl. glasnik RS", broj 72/2009) kojim je propisano da nacionalni savet daje predlog za raspodelu sredstava koja se dodeljuju putem javnog konkursa iz budžeta Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ustanovama, manifestacijama i udruženjima nacionalne manjine u oblasti kulture.

Iako je Pokrajinski ombudsman zatražio izjašnjenje Gradske uprave za kulturu Grada Novog Sada o razlozima kojima se Komisija za sprovođenje postupka javnog konkursa za izbor projekata u kulturi rukovodila prilikom dodele sredstava, takvo izjašnjenje ni na ponovljen zahtev nije dostavljeno, čime je učinjena povreda člana 28 stav 1 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu („Sl. list AP Vojvodine“ broj 23/02, 5/04, 16/05 i 18/09).

Radi otklanjanja utvrđenih nedostataka, Pokrajinski ombudsman upućuje Gradskoj upravi za kulturu Grada Novog Sada sledeću

PREPORUKU

Gradska uprava za kulturu Grada Novog Sada prilikom raspisivanja i sprovođenja javnih konkursa kojim se dodeljuju sredstva ustanovama, manifestacijama i udruženjima nacionalnih manjina u skladu sa u

Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, zatražiće predloge za raspodelu istih od nacionalnih saveta nacionalnih manjina čija su udruženja ili ustanove konkurisale za dodelu sredstava.

Gradska uprava za kulturu Grada Novog Sada dostaviće Pokrajinskom ombudsmanu izjašnjenje o razlozima kojim se Komisija za sprovođenje postupka javnog konkursa rukovodila prilikom raspodele sredstava putem Javnog konkursa za izbor projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Grada Novog Sada u 2013. godini, a u odnosu na merila i kriterijume koji su propisani Pravilnikom o načinu, merilima i kriterijumima za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Grada Novog Sada ("Službeni list Grada Novog Sada", br. 28/10, 37/10, 44/11, 6/12 i 25/12).

Gradska uprava za kulturu Grada Novog Sada obavestiće Pokrajinskog ombudsmana u roku od 15 dana od dana prijema ove preporuke, o postupanju po istoj.

Ova preporuka objaviće se na internet prezentaciji Pokrajinskog ombudsmana po njenom uručenju Gradskoj upravi za kulturu Grada Novog Sada.

OBRAZLOŽENJE

Pokrajinski ombudsman je 11. juna 2013. godine primio predstavku V. O., predsednika Udruženja građana "_____", koji izražava nezadovoljstvo raspodelom sredstava po Javnom konkursu za izbor projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Grada Novog Sada u 2013. godini.

Povodom predstave Pokrajinski ombudsman obratio se Gradskoj upravi za kulturu Grada Novog Sada zahtevom da se izjasni o navodima podnosioca predstave, odnosno da obavesti ovaj organ o tome da li je Nacionalnom savetu romske nacionalne manjine upućen zahtev za davanje predloga za raspodelu sredstava koja se dodeljuju putem javnog konkursa, da obrazloži razloge kojima se konkursna komisija rukovodila prilikom dodele sredstava u odnosu na merila i kriterijume navedene u članu 10. Pravilnika o načinu, merilima i kriterijumima za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Grad Novog Sada („Sl. lista Grada Novog Sada“, br. 28/10, 37/10, 44/11, 6/12 i 25/12), te da dostavi dokumentaciju u vezi sa sprovođenjem konkursa (tekst konkursa, dokumentaciju podnetu od strane Udruženja "Roma muzika", zapisnik o glasanju komisije i odluku o izboru projekata).

Pokrajinski ombudsman je iz sredstava javnog informisanja došao do saznanja da je na istom konkursu za projekte iz oblasti kulture 2,9 miliona dinara dobilo Mađarsko kulturno društvo „Zrak“ osnovano 15. novembra 2012. godine, dok je Kulturno-umetničko društvo „Petefi Šandor“, koje postoji dugi niz godina i tradicionalno je društvo novosadskih Mađara po istom konkursu dobilo 300.000,00 dinara za odobrenih pet projekata od 50 podnetih. Imajući u vidu navedeno Pokrajinski ombudsman po sopstvenoj inicijativi pokrenuo

je postupak prema Gradskoj upravi za kulturu Grada Novog Sada. Postupak je pokrenut sa ciljem da se utvrdi način sprovođenja konkursa, odnosno razlozi koji su opredelili konkursnu komisiju da dodeli značajno viši iznos sredstava novoformiranom društvu „Zrak“ u odnosu na KUD „Petefi Šandor“ koje ima dugu tradiciju i čiji rad je prepoznatljiv i cenjen.

Gradskoj upravi za kulturu Grada Novog Sada upućen je zahtev da se izjasni da li je Nacionalnom savetu mađarske nacionalne manjine upućen zahtev za davanje predloga za raspodelu sredstava koja se dodeljuju putem javnog konkursa, da se obrazlože razlozi kojima se konkursna komisija rukovodila prilikom dodele sredstava u odnosu na merila i kriterijume navedene u članu 10. Pravilnika o načinu, merilima i kriterijumima za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Grad Novog Sada („Sl. lista Grada Novog Sada“, br. 28/10, 37/10, 44/11, 6/12 i 25/12), te da dostavi dokumentaciju u vezi sa sprovođenjem konkursa (tekst konkursa, dokumentaciju podnetu od strane KUD „Zrak“ i KUD „Petefi Šandor“, zapisnik o glasanju komisije i odluku o izboru projekata).

U vezi sa podnetom predstavkom Udruženja „_____“ i postupkom pokrenutim po sopstvenoj inicijativi dopisom br. X-6-1/2013-1071 i br. X-6-1/2013-1114/1, oba od 25. jula 2013. godine, Gradska uprava za kulturu obavestila je ovaj organ o sledećem:

- Pravilnikom o načinu, merilima i kriterijumima za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Grada Novog Sada („Sl. lista Grada Novog Sada“, br. 28/10, 37/10, 44/11, 6/12 i 25/12) regulisani su način, merila i kriterijumi za izbor projekata u oblasti kulture koje se finansiraju i sufinansiraju sredstvima iz budžeta Grada Novog Sada;
- Javni konkurs za izbor projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Grada raspisan je 25. februara 2013. godine, a da je Konkurs objavljen 5. marta 2013. godine;
- konkurs je sprovela Komisija za sprovođenje postupka javnog konkursa za izbor projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi Grada Novog Sada. Komisija je imenovana Rešenjem Gradonačelnika Grada Novog Sada br. 6-1/2013-50-II od 25. februara 2013. godine;
- merila i kriterijumi za izbor projekata utvrđeni su članom 10. pomenutog pravilnika;
- članom 2. Pravilnika utvrđeno je da se sredstva iz budžeta Grada obezbeđuju, između ostalog, i za projekte namenjene nacionalnim manjinama i etničkim zajednicama u cilju informisanja na sopstvenom jeziku i negovanja sopstvene kulture i identiteta koji se realizuju na jeziku nacionalne manjine i etničke zajednice, sa ili bez prevoda na srpski jezik;
- članom 9. Pravilnika utvrđeno je da je Komisija dužna da, za projekte namenjene nacionalnim manjinama i etničkim zajednicama, od odgovarajućih nacionalnih saveta nacionalnih manjina pribavi predlog za raspodelu sredstava koja se dodeljuju iz budžeta Grada Novog Sada.

U izjašnjenju Gradske uprave za kulturu napominje se da su navedeni postupci u celosti sprovedeni u skladu sa Pravilnikom o načinu, merilima i kriterijumima za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Grada Novog Sada. Izjašnjenju je priložena konkursna dokumentacija MKD „Zrak“ i KUD „Petefi Šandor“ i Udruženja „_____“, izveštaj konkursne komisije o sprovedenom postupku Javnog konkursa za izbor projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi Grada Novog Sada koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Grad Novog Sada za 2013. godinu te Zaključak Gradonačelnika Grada Novog Sada br. 418-9/2013-96-II/a od 6. juna 2013. godine kojim se dodeljuju sredstava izabranim projektima. U dostavljenom Izveštaju se ne navode razlozi kojima se Komisija rukovodila pri donošenju odluke koji projekti će biti (su)finansirani iz budžeta Grada. Zapisnik o glasanju Komisije nije dostavljen.

Pokrajinski ombudsman uputio je Gradskoj upravi za kulturu zahtev za dodatnim izjašnjenjem u kome se ponovno traži obrazloženje razloga kojima se Komisija rukovodila prilikom dodele sredstava, odnosno čime je Komisija obrazložila činjenicu da je novoosnovanom MKD „Zrak“ dodeljeno 2,9 miliona dinara, a KUD „Petefi Šandor“ 300.000, 00 dinara te izjašnjenje da li se Gradska uprava obraćala Nacionalnom savetu mađarske nacionalne manjine zahtevom za davanje predloga za raspodelu sredstava.

Dopisom broj X-6-1/2013-1071/1 od 12. avgusta 2013. godine Gradska uprava za kulturu se izjasnila da su napred pomenutim Pravilnikom utvrđena merila i kriterijumi za izbor projekata iz oblasti kulture koji se su(finansiraju) iz gradskog budžeta kao i da je konkurs sprovela Komisija obrazovana na osnovu člana 7 Pravilnika. Da shodno odredbama poglavlja „Druge nadležnosti u oblasti kulture“ iz člana 18. stav 1. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina ne postoji obaveza upućivanja bilo kakvog zahteva od strane subjekta koji raspisuje konkurs, već postoji pravo Nacionalnog saveta, po raspisanom konkursu da daje predlog za raspodelu sredstva koja se dodeljuju putem javnog konkursa iz budžeta Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ustanovama, manifestacijama, i udruženjima nacionalne manjine u oblasti kulture. Nacionalni savet mađarske nacionalne nije dostavio predlog za raspodelu sredstava koja se dodeljuju putem javnog konkursa za (su)finansiranje projekata u kulturi za 2013. godinu pri čemu, kako se to navodi, notorna je činjenica da se konkursi javno objavljuju da bi pored zainteresovanih učesnika svoje predloge dali i nacionalni saveti. Nadalje, da nijedan nacionalni savet nacionalne manjine nije izjavio niti jedno pravno sredstvo protiv odluka koje su donete u postupku sprovođenja Konkursa pa da samim tim ne postoje ni razlozi za postupanje Pokrajinskog ombudsmana. U dopisu se ističe da je Gradska uprava za kulturu postupala u skladu sa Pravilnikom, Zakonom o kulturi i Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine dopisom br. MNT-001330/K72013-J7251/1 od 14. avgusta 2013. godine obavestio je Pokrajinskog ombudsmana da se Gradska uprava za kulturu nije obratila Nacionalnom savetu zahtevom za davanje predloga o raspodeli sredstava koja su se dodeljivala putem pomenutog konkursa manifestacijama, i udruženjima nacionalne manjine u oblasti kulture, te da su u skladu sa članom 23 Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina pojedinačni pravni akti, koji su doneti bez odgovarajućeg predloga ili mišljenja nacionalnog saveta, protivzakoniti, odnosno ništavi.

Članom 18 stav 1 tačka 10 Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina propisano je da nacionalni savet daje predlog za raspodelu sredstava koja se dodeljuju putem javnog konkursa iz budžeta Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ustanovama, manifestacijama i udruženjima nacionalne manjine u oblasti kulture.

Stavom 1 člana 23 Zakona propisano je da su pojedinačni pravni akti iz čl. 12. do 15, čl. 17. i 18. i čl. 20. do 22. ovog zakona koji su doneti bez odgovarajućeg predloga ili mišljenja nacionalnog saveta protivzakoniti, odnosno ništavi, dok je stavom 2. propisano da ako nacionalni savet i pored uredno dostavljenog zahteva nadležnog organa, u roku od 30 dana ne dostavi predlog ili mišljenje, akt iz stava 1. ovog člana se donosi i bez pribavljenog predloga, odnosno mišljenja.

Iz stava 2. člana 23. Zakona jasno proizlazi da je obaveza subjekta koji raspisuje konkurs da se obrati odgovarajućem nacionalnom savetu zahtevom za davanje predloga za raspodelu sredstava u slučaju kada se na javnom konkursu dodeljuju sredstva iz budžeta Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave manifestacijama, ustanovama i udruženjima nacionalne manjine u oblasti kulture. U protivnom su pojedinačni pravni akti (koji su doneti bez odgovarajućeg predloga ili mišljenja nacionalnog saveta) protivzakoniti, odnosno ništavi.

U vezi sa navodima iz izjašnjenja Gradske uprave za kulturu Grada Novog Sada da nijedan nacionalni savet nacionalne manjine nije izjavio niti jedno pravno sredstvo protiv odluka koje su donete u postupku sprovođenja Konkursa pa da samim tim ne postoje ni razlozi za postupanje Pokrajinskog ombudsmana, Pokrajinski ombudsman podseća da je ovaj organ ustanovljen kao nezavisan i samostalan organ koji se stara o zaštiti i unapređenju ljudskih i manjinskih prava i da ima ovlašćenje da postupa po sopstvenoj inicijativi, nezavisno od pokretanja drugih postupaka kada proceni da su povređena ljudska ili manjinska prava. Pokrajinski ombudsman smatra da je neprimereno da organ uprave (čiji rad Pokrajinski ombudsman nadzire) iznosi stav o postojanju ili nepostojanju razloga za pokretanje postupka od strane Pokrajinskog ombudsmana.

Pokrajinski ombudsman smatra da je primer nesaradnje sa ombudsmanom i činjenica da Gradska uprava za kulturu Grada Novog Sada nije dostavila obrazloženje razloga kojima se Komisija rukovodila prilikom dodele sredstava kao ni zapisnik o glasanju, iako je ombudsman tri puta postavio takav zahtev. Stavom 1 člana 28 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu („Sl. list AP Vojvodine“ broj 23/02, 5/04, 16/05 i 18/09) je propisano da u vezi sa postupkom koji vodi, ombudsman ima pravo da traži od organa uprave sve podatke i obaveštenja, kao i neposredan uvid u spise, dokumentaciju i zbirke podataka kojima ovi organi raspolažu, uključujući državnu, službenu, poslovnu i profesionalnu tajnu. Stavom 3 istog člana je propisano da su organi uprave dužni da ombudsmanu omoguće uvid u spise, dokumentacije, zbirke podataka ili kopije i da mu dostave kopije traženih dokumenata.

Imajući u vidu sve napred izneto, Pokrajinski ombudsman smatra da su nadležni organi Grada Novog Sada (Gradska uprava za kulturu Grada Novog Sada i konkursna komisija) učinili nepravilnost u radu iz razloga što su propustili da se obrate Nacionalnom savetu romske nacionalne manjine i Nacionalnom savetu mađarske nacionalne manjine zahtevom za davanje predloga za raspodelu sredstava, postupajući tako suprotno

odredbama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina te je odlučio da nadležnim organima Grada Novog Sada uputi preporuku da uočenu nepravilnost otklone i da o preduzetim merama obaveste Pokrajinskog ombudsmana u roku od 15 dana od dana prijema ove preporuke.

Nakon dostavljanja traženih podataka od strane Gradske uprave za kulturu Grada Novog Sada, Pokrajinski ombudsman će doneti odluku da li će nastaviti postupak u delu predstavke koji se odnosi na razloge kojima se Komisija rukovodila prilikom dodele sredstava, imajući u vidu da je predmet ove preporuke otklanjanje utvrđenih formalnopravnih nedostataka u postupku Javnog konkursa za izbor projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Grada Novog Sada u 2013. godini.

**ZAMENICA POKRAJINSKOG OMBUDSMANA ZA
ZAŠTITU PRAVA NACIONALNIH MANJINA**

Eva Vukašinović